

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

15.04.2011

Асоциация на индустриалния капитал в България днес в медиите

Вестник Пари

✓ **На няколко крачки от гъвкавия пазар на труда**

Цитирано мнение на Васил Велев, председател на УС на АИКБ

<http://pari.bg/static/pdf/pages/08.pdf>

✓ **Васил Велев: Трябва да се регламентира и осигуряването**

<http://pari.bg/static/pdf/pages/09.pdf>

Подкрепям предложението за минимални почасови ставки. Това дава възможност и на работодателите, и на работниците да работят по-гъвкаво. Сега има възможност за почасова работа, но с трудов договор за половин работен ден - 4 часа. Обаче може да се наложи един работник да работи 17 часа в седмицата и това по закон сега е невъзможно. Сега не може и да се плащат за работа на по-малко от половин работен ден. Очевидно трябва да се направят законови промени, за да се регламентира осигуряването при почасовата работа.

***

Важни обществено-икономически и политически теми

Вестник Класа

✓ **Габрово е най-доброто място за правене на бизнес**

http://www.klassa.bg/news/Read/article/165628_%D0%93%D0%B0%D0%B1%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%BE+%D0%B5+%D0%BD%D0%B0%D0%B9-%D0%B4%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%BE+%D0%BC%D1%8F%D1%81%D1%82%D0%BE+%D0%B7%D0%B0+%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B5%D0%BD%D0%B5+%D0%BD%D0%B0+%D0%B1%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B5%D1%81

Габрово е най-доброто място за правене на бизнес в България, Кърджали е общината с най-голяма корупция. Това показва индексът „Местни условия за бизнес 2011“ на Института за пазарна икономика (ИПИ), който се издава за втора година с цел да изследва различията в бизнес средата на 28-те общини в България. В първото издание на класацията от 2009 г. първенец бе Търговище, а Габрово беше на трета позиция. На второ и трето място сега се нареждат Русе и Сливен.

Класацията се прави на базата на отделно подреждане по няколко фактора, като основните са „Данъци и такси“, „Администрация“ и „Икономическа активност“ и се оценяват чрез уточняващи 10 индикатора. Те обхващат местните данъци и такси, електронно управление, издаване на разрешително за строеж, достъп до регистър на собствеността, възприятие за корупция, заетост, работна заплата, образование на заетите и чужди инвестиции.

Първенецът Габрово се представя добре по почти всички индикатори - има сравнително добри услуги, сравнително ниски данъци, високи инвестиции, сравнително образовано население сред заетите и този микс от фактори предопределя първото място, обясни Петър Ганев от ИПИ. По думите му в по-големите градове административните услуги се случват по-бавно, корупцията е по-голяма, данъците и таксите – също, а това по някакъв начин утежнява бизнеса.

На върха на класацията са общините, които се представят добре по повечето показатели. По индикатор електронно управление на първо място е Велико Търново, а последната позиция се заема от Силистра. София е номер едно по ниво на заетост с 57,4%, докато по този индикатор на последно място се нарежда Видин с ниво на заетост от 35 на сто. С най-висока средна работна заплата се отличава столицата (10 хил. лв. годишен доход), а на последната позиция се намира Видин, където заплатата средногодишно е 5 хил. лв. „Големите градове са в средата на класирането главно заради високите данъци, голямата корупция и пропуските в административното обслужване“, коментира Зорница Славова от ИПИ. Тя посочи, че първенецът в общата класация - Габрово, няма първо място по нито един индикатор, но в същото време е сред челниците по всички показатели, което му отрежда и лидерска позиция. На последното 28-о място в класацията е Кърджали, тъй като по девет от десетте показателя представянето на града е крайно незадоволително -

възприятието за корупцията в местната власт нарежда града на последното място, а по заетост, образование на работещите и ниски заплати отново е на опашката.

Най-голям ръст на чуждестранните преки инвестиции в нефинансови предприятия за периода 2007-2009 г. има в областите Сливен, Смолян, Габрово, Ямбол, Добрич, Монтана, Пазарджик, Русе. Спад на инвестициите отчитат в Силистра, Видин, Хасково, Стара Загора, Шумен, Велико Търново и Кърджали.

София е първа по индикатора образование с 46% висшисти сред работещите, най-нисък е този показател в Благоевград – 14%, а средно за страната е 25,5%.

Авторите на изследването коментират, че градовете в България предлагат различни условия за правене на бизнес. Въпреки че голяма част от данъците се определят на национално ниво, на местно ниво различията са факт. Същевременно данъчната конкуренция постепенно набира скорост и служи като естествен механизъм и стимул за местните политики.

✓ Временната заетост ще бъде регламентирана до есента

http://www.klassa.bg/news/Read/article/165621_%D0%92%D1%80%D0%B5%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0+%D0%B7%D0%B0%D0%B5%D1%82%D0%BE%D1%81%D1%82+%D1%89%D0%B5+%D0%B1%D1%8A%D0%B4%D0%B5+%D1%80%D0%B3%D0%BB%D0%B0%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B8%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%B0+%D0%B4%D0%BE+%D0%B5%D1%81%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B0

Работата на агенциите по временна заетост в България ще бъде регламентирана до есента, като промените ще бъдат направени до края на юли от правителството, а през есента и от парламента. Това обяви вчера министърът на труда и социалната политика Тотю Младенов на дискуссионен форум за временната работа в българската практика. Той добави, че с регламентирането на агенциите за временна заетост хората ще получат възможност да започват работа за определен период от време в различни фирми. Заплатата и осигуровките на работника ще бъдат плащани от самата агенция. Според социалния министър с агенциите ще бъде осигурена по-голяма гъвкавост на пазара на труда и ще се намали безработицата. Като ефект се предвижда и да бъде облекчена работата на 700-те трудови посредници, бюрата по труда, Агенцията по заетостта и работодателите. Младенов бе категоричен, че за няколко седмици работодателите и синдикатите ще се опитат да договорят регламентите, както беше направено с дистанционния труд и надомната работа. След това въпросът ще бъде поставен за обсъждане на отделните комисии и в Националния съвет за тристранно сътрудничество.

[Вестник Дневник](#)

✓ Край на свободния достъп до търговския регистър

http://www.dnevnik.bg/bulgaria/2011/04/14/1075231_krai_na_svobodniia_dostup_do_turgovskiiia_registur/

От 1 януари 2012 г. пълните данни за фирмите няма да са достъпни свободно и безплатно, а потребителите на търговския регистър ще могат да бъдат контролирани и проследявани. Това ще е ефектът от окончателно приетите с гласовете на ГЕРБ и "Атака" промени в Закона за търговския регистър вчера.

След измененията съвсем малка част от данните за фирмите ще е достъпна свободно и безплатно. Тя няма да съдържа лични данни и на практика ще е безполезна, тъй като няма да позволява дори да се идентифицират собствениците и управителите на компаниите.

Пълната информация с актове на дружеството и заявления за промени ще е достъпна само с електронен подпис или цифров сертификат. И двата са платени. Това ще затрудни и самите собственици да следят фирменото си досие срещу евентуални опити за кражба на компанията или измама. Справки ще могат да се правят и на гише в Агенцията по вписванията с молба и лична карта. Практиката показва, че това води до големи опашки и нерви за гражданите.

Промените в достъпа до търговския регистър бяха предложени от Министерството на правосъдието, под шапката на което е Агенцията по вписванията, която води търговския регистър. Мотивът за тях беше проследяване и контрол на потребителите на информация за фирмите.

В нито един от текстовете, приети вчера от депутатите от ГЕРБ, обаче няма гаранции, че няма да се злоупотребява с новата събирана информация кой коя фирма е проверил. Няма и регламент за това кой ще има право да знае кои са правила справка в регистъра. Без отговор висят и въпросите какви ще бъдат процедурата и цената на достъпа. За това тепърва ще се пише наредба от правителството.

"Това е поредният израз на полицейщината на управляващите. Те искат да се знае кой от кого се е интересувал, явно се притесняват от разследващата журналистика", заяви по време на дебата в парламента Мая Манолова от БСП.

Тя посочи, че ако отпадне безплатният достъп до всички данни за фирмите, няма свободно да се виждат приватизационни договори и протоколи от общи събрания на държавни дружества и това ще улесни злоупотребите. "С тези промени ще се обезсмисли търговският регистър, ще се отнеме неговата публичност и

прозрачност", заключи Манолова и призова ГЕРБ да се откаже от тях.

Предложението ѝ за отлагане беше подкрепено само от 22-ма депутати – 15 от "Коалиция за България", един от ГЕРБ (до редакционното приключване на броя не беше ясно кой е и какви са мотивите му), четирима от Синята коалиция и двама от "Атака".

Срещу въвеждането на ограниченията за достъпа до информацията за фирмите се изказаха и Екатерина Михайлова и Мартин Димитров от "Синята коалиция". "Това е лошо, не го правете", заяви Михайлова.

"Единственото, което ще постигнете, е увеличаване на измамите и несигурността. Това ще е следващият голям скандал в България, ще има обществено недоволство и въпроси от Европейската комисия", обърна се Димитров към депутатите от ГЕРБ.

Последната дума в дебата за публичността на търговския регистър беше на зам.-министъра на правосъдието Жанета Петрова, която заяви: "Аз лично бих затворила фирмените досиета!" После увери депутатите: "Никой не закрива търговския регистър, нашият подход с регистрирания достъп сега търси баланса и е само временна мярка." Тя не обясни защо определя промените като "временни" и какво ще последва.

Окончателното гласуване мина при полупразна зала. Ограничаването на достъпа подкрепиха 60 депутати от ГЕРБ и 9 от "Атака". Петима от БСП и трима от "Синята коалиция" бяха против, а един от ГЕРБ се въздържа. Шефът на правната комисия Искра Фидосова (ГЕРБ) още миналата седмица обяви, че ще гласува "въздържал се", тъй като не иска да носи отговорност за проблемите, които ще породи регистрираният достъп. Тя обаче не беше в залата, проверка на "Дневник" показа, че въздържалият се е колегата ѝ от правната комисия Красимир Ципов.

Много от депутатите прогнозираха, че търговският регистър практически ще затвори заради издаването на цифрови сертификати за достъп, а пред гишетата ще се видят опашки от желаещи да направят справка. Достъпът до регистъра и в момента е затруднен, тъй като, откакто през лятото на миналата година се заговори, че ще бъде ограничен, много хора започнаха да "теглят" информация, докато е налична. Системата на регистъра се претовари и служителите на Агенцията по вписванията не можеха да работят.

Какво ще се вижда безплатно

Отговорът на въпроса каква информация за фирмите ще е достъпна в безплатната част на търговския регистър все още висе. В приетия вече текст е записано, че това ще са обстоятелствата и актовете, вписани по силата на закон. След това обаче се уточнява, че те ще се обявяват без личните данни с изключение на информацията, чието огласяване се изисква със закон. Освен това е предвидено, че за да се определи какво е лични данни ще се използва Законът за защита на личните данни, който на практика обявява всичко, включително имената и ЕГН, за такива.

Така според юристи може да се очаква безплатната информация за фирмите да не съдържа дори имената на съдружниците или ЕГН и да се ограничи само до наименованието на фирмата, седалището ѝ, размера на капитала, устава, годишните финансови отчети, отбелязвания за особени залози, запори и производства по несъстоятелност. За всякакви други данни ще се плаща или ще се чака на опашка в Агенцията по вписванията за справка на хартия.

Пълна неяснота за цената и процедурата за достъп

Цялата процедура за получаване на достъп до пълната информация за фирмите, която се съдържа в т.нар. дело на търговеца, тепърва ще се регламентира. Според окончателно приетите текстове това трябва да стане с наредба на Министерския съвет. С нея ще трябва да бъде уредена и цената за получаването на цифров сертификат, както и какви права ще дава той. Досега коментиранията цена беше 20 лв. Зам.-министърът на правосъдието Жанета Петрова вече намекна за възможността за ограничаване на всяко влизане със сертификат до едно фирмено досие и така е възможно да се въведе плащане за всяка справка. Не е ясно и какви данни за себе си ще трябва да предостави на Агенцията по вписванията потребителят на регистъра. В приетите законови поправки няма и дума кой ще има право да знае кой е правил справки за дадена фирма и на кого е нужна информацията за търсещите данни.

✓ Партиите като домакинствата: Свиват разходи, за да вържат бюджетите

http://www.dnevnik.bg/bulgaria/2011/04/14/1075227_partiite_kato_domakinstvata_svivat_razhodi_za_da/

Управляващата партия ГЕРБ е забогатяла с 11 млн. лева. В края на 2010 година в партийната каса е имало 20 242 000 лв. От предишните управляващи в тройната коалиция пък единствено ДПС не е обедняла, напротив - добавила е в касата си 4 милиона лева повече спрямо края на 2009 г.

Общото между миналогодишните бюджети на партиите е, че много приличат на бюджетите на домакинствата - всички свиват разходи и харчат спестявания, за да вържат сметките. На практика всички партийни централи отчитат значително малко дарения след бума на изборната 2009 г. След големите харчове около изборната кампания обаче през 2010 г. рязко се свиват и разходите им.

Намалява и държавната им субсидия, след като правителството я намали с 15 процента като част от антикризисните си мерки. Единствено ГЕРБ получава значително по-голяма държавна помощ - причината е,

че през 2009 г. партията получи само половингодишна субсидия след изборите през лятото. Това показват данните от годишните финансови отчети на партиите за миналата година, публикувани от Сметната палата в четвъртък. Оттам съобщиха, че от общо 176 съществуващи партии 146 са спазили изискванията на Закона за политическите партии и са представили документите в законовия срок - 31 март. Други 28 формации не са представили на одиторите информация за финансирането си за миналата година, сред тях няма големи или парламентарни сили.

7 души дарили 12 хил. лв. за ГЕРБ

Парите в партийната каса на ГЕРБ са надхвърлили 20 млн. лв. и са се увеличили с над 11 млн. лв. през изминалата година (в края на 2009 г. управляващите са имали в касата си 8 857 000 лв.). Приходите на управляващата партия са с над 6 млн. лв. повече в сравнение с 2009 г. Управляващата партия декларира 18.2 млн. лв. постъпления от нестопанска дейност, година по-рано са били малко под 12 млн. лв. Основното увеличение идва от "други постъпления", където партиите обикновено вписват държавната субсидия. Те за миналата година са били 18 млн. лв., а за 2009 г. - 10.4 млн. лв. В същото време постъпленията от дарения и членски внос рязко са намалели - за миналата година даренията за ГЕРБ са били само 12 хил. лв., а членският внос - 200 хил. лв. (съответно около 417 хил. лв. от дарения и 1.1 млн. лв. членски внос предходната година).

ГЕРБ е обявила само 7 дарители, като шестима от тях са дали средства на партията в края на ноември и декември. Впечатление прави, че според електронния регистър ДАКСИ повечето от тях имат фирми в Шумен. През миналата година управляващата партия е имала над 5.3 млн. лв. харчове, като за 2009 г. те са били малко над 2.3 млн. лв. Основното увеличение е от административни разходи, като те са скочили с около 1.8 млн. лв. Партията е увеличила в пъти перото за заплати - 1.4 млн. лв. (при 138 хил. лв. за 2009 г.) и осигуровките към тях.

В графата "други плащания" управляващите са вписали 4 828 000 лв. при 440 хил. лв. за предходния период. Разходите за услуги обаче са паднали - от 2 595 000 в предизборната 2009 г. на 102 хил. лв. за 2010 г. ГЕРБ са направили дарения за 166 хил. лв.

Социалистите обедняват с 800 хил. лв., но пък харчат 8.5 млн. лв. за партийния апарат

БСП е обедняла с близо 800 хил. лв. за миналата година. Докато в края на 2009 г. партията е спестила около 2.5 млн. лв., в края на 2010 г. се е наложило да бръкне в сметката, за да покрие бюджетния си дефицит от почти 600 хил. лв. Отчетът за паричния им поток обаче показва, че партията не заделя много средства в каса, а харчи голяма част от придобитото - само за административни нужди социалистите са изразходвали над 8.5 млн. лв.

Като социална партия около една четвърт от разходите си БСП е заделила за заплати и осигуровки - 2.8 млн. лв. След парламентарните избори през 2009 г., когато БСП вкара два пъти по-малко депутати и след антикризисното орязване на субсидията за партиите, финансирането от държавата е намаляло с над 4 млн. лв. и за 2010 г. социалистите са получили 6 673 000 лв. от бюджета.

Другото голямо перо в приходите на партията е от членски внос - почти 1 млн. лв. Даренията на социалистите обаче са намалели почти три пъти, откакто не са във властта. За 2010 г. 655 души, предимно депутати и евродепутати от БСП, а и членове на партийното ръководство, са дарили общо 379 хил. лв.

Най-крупната сума, внесена наведнъж, е 5000 лв. от пловдивския бизнесмен Георги Гергов, който оглави и местната структура и влезе в националния съвет на партията. Кандидатът за кмет на БСП в София - Георги Кадиев, е другият крупен дарител - внесъл е на два пъти общо 5050 лв., а евродепутатът Илиана Йотова е спонсорира централата с 4500 лв. на два транша.

Евродепутатът Кристиан Вигенин също е дарил 4500 лв., на три вноски. Лидерът на БСП - София, Румен Овчаров е внесъл в партийната каса 1800 лв., щедри са били евродепутатът Евгени Кирилов - 4000 лв., а арестуваният в края на 2010 г. член на Изпълнителното бюро на БСП Борислав Гуцанов е дарил на партията си 3750 лв.

ДПС пак без нито лев дарения, спестила 4 млн. лв.

Партията на Ахмед Доган отново се връща към практиката си да не декларира приходи от дарения, въпреки че за кратко - в изборната 2009 г., обяви получени 231 хил. лв. от депутати и симпатизанти. Постъпленията на ДПС от членски внос също са спаднали драстично - от 1.3 млн. лв. през 2009 г. до 470 хил. лв. за следващата година. Десет пъти са се покачили приходите им от лихви - от 36 хил. лв. на 350 хил. лв. към 2010 г.

Спрямо 2009 г. двойно са се увеличили разходите им за заплати и осигуровки - партията е изплатила 882 хил. лв. заплати и 399 хил. лв. осигуровки за миналата година. Партията обаче е свила в пъти разходите за услуги и "други плащания" и общо разходите им през 2010 г. са спаднали с три милиона до 2 986 000 лв. Общо в края на миналата година ДПС е по-богата с 4 милиона лева.

Бившите им коалиционни партньори - НДСВ, пък завършват 2010 г. с 252 хил. лв. по-малко от предходната. Царистите обаче все още имат солидни налични средства - 4.8 млн. лв., в партийната си каса. Партията няма дарения за разлика от изборната година, а и след като не успя да получи нито един депутатски мандат,

субсидията е паднала с близо 4 млн. лв. Формацията е свила разходите си с около 3 млн. лв.

"Атака" събрали графата

Оглавяваната от Волен Сидеров формация не е огласила нито един дарител, но на друго място във финансовия си отчет е записала близо 4 млн. лв. от дарения. От счетоводството на партията обясниха, че поради липсата на графа "държавна субсидия" са решили да запишат получените от бюджета 4 172 000 млн. лв. в полето "дарения под условие".

Практиката обаче е субсидията да се записва в графата "други приходи". Година по-рано "Атака" обяви получени 182 620 лв. от 40 активисти, повечето избрани за народни представители. За 2010 г. формацията е събрала само 11 хил. лв. от членски внос. Сидеров обаче е увеличил почти осем пъти парите за заплати - от 108 хил. лв. през 2009 г. на 826 хил. лв. през миналата година.

Свити разходи спасяват бюджетите на десните партии

В годината след изборите даренията за ДСБ са спаднали до скромната сума от 7473 лева, докато година по-рано активисти и симпатизанти са ги спонсорили с 1 063 000 лв. Дарителите са 34-ма и са подпомогнали партията със скромни суми, дори по 15 - 20 лева. Постъпленията им от членски внос са до стотинка същите, както и предходната година - 49 хил. лв.

За 2010 г. общо приходите им са с милион и половина по-ниски от предходната (1 535 000 лв.), но разходите са свити над четири пъти - изхарчили са едва 632 хил. лв. спрямо 2 875 000 в изборната 2009 г. Така със спестявания в края на миналата година ДСБ е по-богата с близо милион лева - декларира налични 1 620 000 лв.

Увеличение има и на средствата в касата на СДС, също при свити плащания на услуги. Партията е декларирала, че в края на 2010 г. има 706 хил. лв., като в началото на годината е започвала с 633 хил. лв. наличност. Даренията им също падат - 189 хил. лв., като през 2009 г. постъпленията от това перо са били 381 хил. лв.

Почти 27 пъти по-малко са постъпленията от дарения за партията на Яне Янев - РЗС. Докато през изборната 2009 г., когато РЗС стана известна с билбордовете си по пътищата из страната, са декларирали 832 хил. лв. от симпатизанти, то през 2010 г. спонсорите са събрали едва 32 хил. лв., внесени в партийната каса от 12 души. За разлика от 2009 г. обаче, когато партията няма други приходи извън дарения и субсидия, то през миналата година хората на Янев са взели 76 хил. лв. от банкови операции.

За заплати и осигуровки са платени близо 200 хил. лв., останалите партийни разходи са 848 хил. лв. Партията около бизнесмена Христо Ковачки "Лидер" също е натрупала малко повече от 100 хил. лв. В края на 2010 "Лидер" декларира налични 1 155 000 лв., а в края на 2009 г. - 1 022 000.

Формацията нямала дарения, а полученият членски внос е 66 хил. лв. Партията, която на парламентарните избори взе 3.6% от гласовете, също има право на държавна субсидия, като за 2010 г. "Лидер" е получила в перото "други приходи" 1.8 млн. лв.

Сред партиите, отчели се пред Сметната палата, има и такива като Движение "Аз живея тук" или пък "Екогласност", които са подали всички нужни документи, но попълнени с нули от горе до долу. Декларират, че нямат нито лев - получен, изразходван или пък собствен капитал. Същият подход устойчиво използват бизнес партиите край морето.

Формацията на строителните предприемачи от Несебър Динко и Йордан Диневи - МОРЕ, отново са подали такъв отчет, както и година по-рано. Варненското движение ГЛАС тази година дори не е подало документи, а миналия април декларира пред одитната институция, че няма нито стотинка.

✓ Малките градове с по-добри условия, но бизнесът предпочита големите

http://www.dnevnik.bg/pazari/2011/04/14/1075219_malkite_gradove_s_po-dobri_usloviia_no_biznesut/

Малките градове се стремят да създадат по-добри условия за правене на бизнес чрез по-ниски такси и добри административни услуги. Въпреки това обаче голяма част от потоците от хора и капитали ги заобикалят за сметка на големите градове, където инфраструктурата, пазарите и икономическите показатели са по-добри. Това най-общо е изводът от индекса "Местни условия за бизнес" на Института за пазарна икономика (ИПИ), направен съвместно с Институт "Отворено общество" и представен вчера. Според него Габрово е общината с най-добри условия за бизнес. Класацията се прави за всички 28 областни града на базата на отделно подреждане по няколко фактора, сред които размерът на местните данъци и такси, работата на администрацията и икономическата активност.

Въпреки че не е лидер по нито един показател, Габрово е начело в класацията заради сравнително ниските местни данъци и такси. В случая обаче се появява и един парадокс - градът има ефективни административни услуги, но бизнесът определя като особен проблем корупцията в местната власт, по който градът се класира на 24-то място от общо 28.

"Средата за правене на бизнес е сравнително добра и важното е, че местната администрация не ни пречи. С работната ръка обаче е по-сложно, защото индустрията тук е развита, безработицата е ниска и

квалифицирани работници се намират трудно. Проблем е и инфраструктурата - няма газификация, пътищата не са в добро състояние.

Така Христина Христова, финансов директор на работещия в Габрово клон на италианската фирма за облекла "Дзалли", описва условията за бизнес в града. Въпреки че градът е на първо място по условия за бизнес, местни жители смятат, че това не се усеща. Според тях причината е във влошаващата се демографска структура и недобрата инфраструктура.

От ИПИ уточниха, че класацията не се основава на това дали и какъв бизнес е развит в отделните градове, а какви условия е създала местната власт за предприемачите. "В Габрово условията не са най-добрите възможни, но са по-добри на фона на останалите общини", каза изпълнителният директор на ИПИ Светла Костадинова. От института уточниха, че методологията на изследването все още не е достатъчно пълна, тъй като не взема предвид състоянието на инфраструктурата например.

По използваната методология след Габрово се нареждат Сливен и Русе, а в първата десетица са още Враца, Ботевград, Добрич, Стара Загора, Монтана, Бургас и Варна. На 11-о и 12-о място са Пловдив и София. На дъното на подреждането с най-лоши условия за бизнес е Кърджали. "По девет от десетте показателя представянето на града е крайно незадоволително – възприятието за корупцията в местната власт нарежда града на последното място, а ниската заетост – на 27-о в класацията", смятат авторите на изследването. Проблем за Кърджали е и образованието на заетите и ниските заплати. Единственият добър резултат за града е при размера на местните данъци и такси. На дъното на класацията са още Силистра и Видин.

Индексът за условията за бизнес се прави за втори път, като предишната класация беше през 2009 г. Тогава на първо място беше Търговище. Сега градът е на 13-о място, като основната причина е, че при предишната класация не са вземани предвид икономическите индикатори, по които Търговище не се представя добре. "Дори и първенците в класацията нямат добри резултати по всеки един от индикаторите, а класирането им се дължи на по-лошите условия за бизнеса при останалите областни градове. Това показва, че местната власт е изправена пред редица предизвикателства и все още има много сфери, в които е нужна оптимизация", пише в доклада.

Авторите обясняват факта, че напред в класацията са по-малки градове с това, че те успяват да създадат по-добри административни условия за бизнеса, тъй като това е едно от малкото им конкурентни предимства спрямо големите градове. В същото време по-задните места на големите градове се обясняват с високите местни данъци и такси, както и с трудностите, които бизнесът среща при работата си с администрацията и възприятието за разпространена корупция.

Тези недостатъци "дърпат" назад големите градове, въпреки че там икономическите индикатори като заплатата, заетост, инвестиции и образование на работещите са добри. Така например София, която е на 14-о място в общата класация, е първенец по четирите индикатора, изследващи икономиката, но се класира на доста задни позиции по останалите шест.

"София привлича инвестиции, защото е столица и въпреки администрацията, която не работи добре", коментира Костадинова. Според анализаторите администрацията в големите градове не използва правомощията си, за да направи средата за бизнес по-добра. "Сякаш Столичната община няма голям принос с целенасочени усилия в привличането на инвеститори, а по-скоро се "възползва" умело от факта, че е столица. Подобно е положението и с другите големи градове", смятат анализаторите.

Според Петър Ганев от института проблем за общините е, че все още голяма част от бюджетите им зависят от държавните субсидии, въпреки че на теория има финансова децентрализация. "Местните власти разчитат основно на държавните трансфери, след това на неданъчните си приходи от такси и собственост, които обаче се използват целево за покриване на разходите по услугите, и най-накрая на данъчните постъпления", обясни той.

Според него това ограничава възможностите на общините да правят политики и за да се постигне по-голяма финансова самостоятелност за местните власти, е добре да им се преотстъпят някои от данъците, които в момента събира държавата, като ДДС, данъка върху доходите или дори корпоративния данък.

"За това се говори от години, записано е и в документите за реформа на правителството, но досега не е направено", припомни Ганев и добави, че подобно прехвърляне ще доведе до административни трудности, но ще засили самостоятелността на общините.

Изводи и препоръки

- *Общините се конкурират за привличане на инвестиции с нивата на местните данъци и такси, както и с подобряването на административните услуги.*

- *Малките общини използват по-добре правомощията си, за да стимулират инвестициите и бизнеса. Големите не правят такива усилия и разчитат основно на статута и местоположението си. Така там има инвестиции въпреки пречките, които създава администрацията.*

- *Общините все още разчитат основно на държавно финансиране.*

- *Въпреки финансовата децентрализация и по-голямата свобода при определянето на местните данъци*

приходите на общините не нарастват значително.

- За по-голяма финансова самостоятелност на местните власти е нужно реструктуриране на данъчната система и прехвърляне на съществуващи данъци, събирани от държавата, към местната власт.

- Да няма ограничения за местните данъци, определени на национално ниво.

- Да се повишат правомощията на местната власт в областта на икономическата и социалната политика.

[Вестник Пари](#)

✓ ГЕРБ и "Атака" ограничиха достъпа до Търговския регистър

<http://pari.bg/static/pdf/pages/04.pdf>

✓ Жанета Петрова, зам.-министър на правосъдието:

Достъпът до фирмените досиета трябва да се заличи

<http://pari.bg/static/pdf/pages/04.pdf>

✓ Габрово се оказва най-привлекателен за инвестиции

<http://pari.bg/static/pdf/pages/06.pdf>

[Вестник Стандарт](#)

✓ Ягодин става шеф на Банката за развитие

<http://paper.standartnews.com/bg/article.php?d=2011-04-15&article=364418>

Цялото ръководство на Българската банка за развитие (ББР) ще бъде сменено днес, научи "Стандарт". Това се прави по-малко от месец преди редовното годишно общо събрание на кредитната институция, което е насрочено за 13 май 2011 г. Българска банка за развитие (първоначално Насърчителна банка) е създадена със специален закон, приет от парламента през април 2008 г.

За нов шеф на трезора е определен досегашният изпълнителен директор на Пощенска банка Асен Ягодин. Той е председател и на Съвета на директорите на Българска фондова борса. Пощенска банка (или Юробанк И Еф Джи) е в първата петица на кредитните институции в България. Преди седмици един от нейните мениджъри - Росен Николов, оглави Фонда за гарантиране на влоговете в банките. Тримата изпълнителни директори на ББР в момента - Димитър Димитров, Сашо Чакалски и Ангел Геков, не знаят нищо за готвената рокада, научи "Стандарт".

Не са известни причините за чистката в банката. За 2010 г. банката отчете рекордна печалба и отбеляза най-високия ръст на доходност в родната банкова система. Ръстът на печалба на ББР е 66,5% за 2010 г., а чистата печалба е в размер на 25,55 млн. лв. Активите на трезора отбелязват годишен растеж от 55,8%, а техният размер е 1,37 млрд. лв. Рекордни за годината са и привлечените средства по различните кредитни линии за малкия и средния бизнес, сочат отчетите. С тях търговските банки са отпуснали заеми за фирмите в размер на 473 млн. лв. за общо 1400 броя кредити. В последната година Банката за развитие успя да изплати и голяма част от закъснелите разплащания на държавата с частни фирми, използвайки инструментите на цесията. Изкупени бяха вземания от разпоредители с бюджетни кредити за 266 млн. лв.

***

Публикации за борбата със сивия бизнес

[Вестник Труд](#)

✓ Кърджали най-корумпиран

<http://www.trud.bg/Article.asp?ArticleId=856468>

Кърджали е най-корумпираният областен град в България. Това показват данни от изследването "Местни условия за правене на бизнес" на Института за пазарна икономика. ([виж останалите градове от класацията в галерията](#))

На другия полюс е Габрово. Областта предоставя най-добри условия за правене на бизнес в България. Миналата година шампион беше Търговище.

Въпреки че води във всички икономически показатели, София се нарежда чак на 12-о място в класацията. Причината са високите местни данъци и корупцията. Изследването установява и огромни разлики между налозите в различните градове.

Габрово е областта, която създава най-добри условия за правене на бизнес от фирмите. Това показва ново изследване на Института за пазарна икономика (ИПИ), направено с подкрепата на "Отворено общество". Класацията е по 10 критерия. Информацията е събрана от данни на Националния статистически институт, местните власти и чрез анкети на 100 фирми от всяка област.

Без да заема нито едно първо място по някой от показателите, Габрово събира най-висока средна оценка. Причината за това е, че местните данъци и такси са сравнително ниски, а администрацията работи в полза на бизнеса. Габрово е една от малкото общини у нас, в които има специално звено за обслужване на инвеститорите. Второто и третото място в общата класация са за други два града, които не са сред най-големите в страната - Сливен и Русе.

В същото време столицата, въпреки че е лидер по цели 4 показателя, се нарежда чак на 12-о място в общата класация. София изостава заради неефективна общинска администрация, високи местни данъци и такси, а според представителите на бизнеса е сред лидерите по корупция в страната (3-то място след Кърджали и Стара Загора).

Именно градът в Източните Родопи е на последно място в класацията на ИПИ. Областта събира изключително ниски оценки при 9 от общо 10-те изследвани показателя. На дъното като дестинации за правене на бизнес са още Силистра (27-о място) и Видин (26-о място).

ИПИ за втори път изчислява индекс за местните условия за правене на бизнес. При миналогодишното изследване първото място се заемаше от Търговище. Сега градът е паднал чак на 13-а позиция, но данните са трудно съпоставими, тъй като при новото изследване са добавени четири допълнителни показателя.

"Често в големия град административните услуги са по-бавни, корупцията като че ли е по-голяма, данъците и таксите често са по-високи. Може би има повече отговорности самата община и е по-трудно да покрие по-голяма територия и население, но е факт, че това по някакъв начин утежнява бизнеса", коментира старши икономистът на ИПИ Петър Ганев.

Светослав МЕТАНОВ

1. Местни данъци: И Видин е лидер

Видин е с най-ниските местни данъци в България, показва изследването. Налогът върху недвижимостите е 1,5 промила при средно ниво за страната от 1,62. Данъкът върху колите в дунавския град е 1,10 лева на киловат при средно за България 1,30 лева. Патентът за търговска площ и туристическата такса за местата в хотелите във Видин са около 3 пъти по-ниски от средните нива в останалите области. Монтана и Силистра са другите градове с ниски местни данъци.

На другия полюс е Велико Търново. В старопрестолния град събират по 2,5 промила данък върху имотите, 1,76 лева на киловат за колите, патентният и туристическият налог също са над средните за страната.

2. Местни такси: Огромни разлики

Разликите между местните такси в различните области са направо шокиращи! Изследването на ИПИ отчита такса смет и такса търговска площ на пазарите. По първия показател лидер е Сливен. В града на стоте войводи се начисляват едва 1,4 промила за сметоизвозване. За същото в Пазарджик се плащат 14 промила. Бизнесът може да ползва най-евтино пазарите в Благоевград. Там таксата за квадратен метър е 0,50 лева. Това е 40 пъти по-евтино от общинската такса в Стара Загора (20 лева на кв. м).

Лидер по най-ниски среднопретеглени местни такси е Търговище, а на последно място - Бургас. София се нарежда на 20-о място сред областите в страната.

3. Електронно управление: Услугите още са офлайн

Местните власти все още имат големи резерви в областта на услугите, предлагани на едно гише и в интернет, показва изследването на ИПИ. От института уточняват, че на практика нито една общинска администрация не използва пълноценно възможността да предоставя електронни услуги на гражданите и фирмите.

Все пак на първо място по този показател се нарежда Велико Търново, където бизнесът и администрацията оценяват усилията на местната власт. На второ и трето място се нареждат Монтана и Бургас, следвани от Ловеч и Хасково. Последното място е за Силистра, където още не са чували за е-правителство и едно гише.

4. Разрешителни за строеж: Разтегливи срокове

В 60% от случаите бизнесът среща сериозни трудности при издаването на разрешително за строеж.

По този индикатор, който отчита и продължителността на процедурата, на първо място е София-област, където само 12% от анкетираните заявяват, че срещат трудности при работата си с местната администрация. В Ботевград процедурата отнема само 21 дни.

На последно място в класацията е Варна, където 80% от анкетираните са срещнали трудности, а изваждането на разрешително отнема средно над 150 дни. В морската столица, Хасково и Ямбол 100% от анкетираните фирми смятат администрацията за прекалено тромава.

5. Регистър на собствеността: Пловдив е най-изряден

Поддържат ли общините пълни и лесно достъпни регистри за имотите, за общинското имущество и за сделките с недвижими имоти е друг критерий за оценка, използван от ИПИ.

Първото място по този показател е за Пловдив. В града под тепетата администрацията поддържа и трите регистъра. На второ и трето място се нареждат Ловеч и Бургас. Последен по показателя е Русе, където 70 на сто от бизнеса не знае общината да поддържа регистър на собствеността.

Има няколко града, в които две трети от бизнеса е добре запознат с регистрите и те са достъпни в интернет. Това са Монтана, Ловеч, Плевен, Добрич, Пазарджик и Пловдив.

6. Заетост: Работата е в големия град

На първо място по коефициент на заетост е София, където 57,4 на сто от населението на 15 и повече години работи. Средният процент за страната е 46,7 на сто. Другата област, в която заетостта е над 50 на сто, е Благоевград.

В Югоизтока се трудят 53,6 процента от населението. На трето и четвърто място са Варна и Русе, където коефициентите са съответно 49,6 на сто и 47,9 на сто.

На дъното на класацията е Видин. В областта едва един от трима души в активна възраст работи.

През последните три години коефициентът на трудова заетост се повишава само в две области - Търговище и Русе.

7. Работна заплата: Софиянецът е с най-тлъст фиш

София води и по критерия работна заплата със средно годишно заплащане в размер на 9913 лева на човек от населението, показват данните на Института за пазарна икономика. Това е доста над средното ниво за страната от 6112 лева.

Именно по-високите доходи продължават да определят посоката на трудовите миграции от страната към столицата. Напоследък обаче темповете се забавят.

На второ и трето място в класирането по този индикатор са Враца и Стара Загора, където заплатите са съответно 7696 лв. и 7602 лв. Враца е и градът с най-голям ръст на работната заплата, показват данните. В областта попада АЕЦ "Козлодуй". Високите доходи в централата влияят на средния размер на заплащането на труда в цялата област.

Последна по заплати е област Видин с 5251 лв. Това е почти наполовина в сравнение със средните доходи в столицата. Другата област с много ниски доходи също е по поречието на Дунав. В Силистра средната годишна заплата е само със 100 лева по-висока от тази във Видин. Другите "опашкари" по доходи в страната са Кърджали, Кюстендил, Хасково, Благоевград и Търговище. Във всичките тези градове работещите получават средно възнаграждение под 5500 лева годишно.

8. Квалификация на заетите: Зле образовани в Благоевград

По критерия степен на образование на заетите лидер отново е София. Цели 46,2 на сто от работещите в столицата са с диплома от ВУЗ. Едва 3,8 на сто от работещите в големия град имат основно или по-ниско образование. На второ място по този критерий се нарежда Велико Търново. В болярския град 28,1 на сто от хората са висшисти. Третото място е за Варна (26,9% с университетска диплома).

Въпреки че е университетски център, Благоевград е на последно място в страната по критерий образование на кадрите. В областта едва 14,3 на сто от заетите имат висше образование. В същото време 23 процента са с основно и по-ниско образование.

9. Чужди инвестиции: Едва 76 евро в Силистра

Силистра е градът, от който чуждите инвеститори бягат като дявол от тамян, показват данните на ИПИ. Едва 76 евро на човек от населението в областта са преките вложения на компаниите от странство. За сравнение - средното ниво за страната на този показател е 1382 евро. Другите две области, в които чуждите инвестиции са рядкост, са Кюстендил (109 евро на човек от населението) и Монтана (163 евро на човек). Нарастват вложенията от чужбина в Сливен, Смолян, Габрово и Добрич.

Абсолютен първенец по чужди инвестиции е столицата. В София на човек от населението се падат 10 049 евро. Това е почти три пъти повече, отколкото във Варна, която е на второ място.

10. Усещане за корупция: Чисти ръце в Монтана

Най-честните общински чиновници са в Монтана. Малките и средните фирми в града са убедени, че нивото на корупция сред чиновниците в местната власт е ниско. Бизнесът оценява положително и усилията на администрацията за борба с корупционните практики. На второ и трето място са Русе и Враца.

Кърджали се нарежда на първо място като най-корумпиран град. В "призовата тройка" са още Стара Загора и София. 17 на сто от бизнесмените в Перник, Кюстендил и Видин признават, че често дават рушвети, за да се уредят с обществени поръчки. Една четвърт от фирмите в Стара Загора и Габрово са давали подкупи, за да влияят на местните регулации. Във Велико Търново 16% са плащали под масата, за да получат лиценз или разрешително.